

Al cap del fil

Els nostres locutors, volem dir els locutors de les emissores de ràdio que fan normalment programes en català, s'entossudeixen, amb una rara obstinació, malgrat que s'ha comentat tantes vegades la impropietat d'aquestes expressions, a dir, «a l'altre costat del fil», «a l'altre cantó del fil telefònic», «a l'altra banda del telèfon». ¿Es que ignoren la diferència que hi ha, per exemple, entre els dos costats i els dos caps d'un carrer? ¿No saben que en un costat d'un carrer hi ha els números parells de les cases i a l'altre costat els números senars, i que un cap d'aquest mateix carrer —un carrer de Barcelona, per exemple— toca a Gràcia o a la Bonanova i l'altre cap arriba fins al barri vell? Perquè ja és possible de sostenir una conversa amena i agradable amb un interlocutor situat a l'altre costat o a l'altra banda del fil telefònic, però aleshores vol dir que hom el té a tocar i no val la pena d'esmentar-ho, i cal suposar que quan diuen que parlen amb algú que hi ha a l'altre cantó o a l'altre costat o a l'altra banda del fil telefònic, volen dir en realitat a l'altre cap d'aquest fil, és a dir, a l'altre extrem, dit amb una altra paraula no tan popular. Qualsevol cosa lineal pot dividir una superfície en dos costats o dues bandes, més rarament diríem en dos cantons, perquè la sinonímia entre *cantó* i *costat* o *banda* és, fins i tot en aquest cas concret, parcial, però aquesta mateixa cosa —una corda, un cordó, un fil, un carrer, un passadís— té dos caps, que són les seves puntes o extrems. Hi ha

aquella dita tan expressiva que diu *No estiris tant la corda que en faràs dos caps*, al·lusiva al perill de trencar-se un pacte o una avenença pel fet de tenir massa pretensions.

Aconseguir, en els moderns mitjans de comunicació, un model de llenguatge plenament apte, funcional, eficaç i intel·ligible, i alhora exempt d'imperficcions i impureses, no deixa de topar amb obstacles i problemes difícils de resoldre, que demanen, no únicament bona voluntat, sinó un autèntic afany de superació i un esforç decidit i tenaç. Per això és de doldre que calgui insistir sobre qüestions tan elementals. Però, què més hi podem fer? Potser algú està en condicions d'advertir aquests professionals d'aquestes errades tan lamentables —en què no incorre l'home del carrer!—, que desdiuen de la seva professionalitat i que són un factor negatiu en el servei que n'espera la comunitat.

Albert Jané